

**VALSTYBINĖS KAINŲ IR ENERGETIKOS KONTROLĖS KOMISIJOS
DUJŲ IR ELEKTROS DEPARTAMENTO
RINKOS PLĖTROS IR STEBĖSENOS SKYRIUS**

Teikti Komisijos posėdžiui
Komisijos narys
Donatas Jasas

2019-06-19

**PAŽYMA
DĖL UŽ BALANSĄ ATSAKINGOMS ŠALIMS TAIKYTINŲ NUOSTATŲ IR
SĄLYGŲ PASIŪLYMO TVIRTINIMO**

2019 m. birželio 19 d. Nr. O5E-176
Vilnius

Vadovaudamasi 2017 m. lapkričio 23 d. Europos Komisijos reglamento (ES) 2017/2195, kuriuo nustatomos elektros energijos balansavimo gairės (toliau – Reglamentas), 5 straipsnio 4 dalies c punktu, kiekviena reguliavimo institucija tvirtina su balansavimu susijusias nuostatas ir sąlygas pagal Reglamento 18 straipsnį. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo 8 straipsnio 1 dalimi, Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija (toliau – Komisija) yra Europos Sąjungos teisės aktuose, reglamentuojančiuose visuomeninius santykius energetikos sektoriuje, numatyta nacionalinė reguliavimo institucija, todėl atsako už Reglamento 18 straipsnio nurodytų nuostatų ir sąlygų tvirtinimą.

Vadovaudamasis Reglamento 18 straipsnio 1 dalimi, perdavimo sistemos operatorius AB „Litgrid“ (toliau – Bendrovė) 2018 m. birželio 14 d. raštu Nr. SD-2018 Komisijai pateikė Bendrovės valdybos 2018 m. birželio 8 d. patvirtintus balansavimo paslaugų teikėjams taikytinų nuostatų ir sąlygų pasiūlymą (Balansavimo paslaugų pirkimo–pardavimo sutarties standartinės sąlygos) ir už balansą atsakingoms šalims taikytinų nuostatų ir sąlygų pasiūlymą (Disbalanso pirkimo–pardavimo sutarties standartinės sąlygos). Atkreiptinas dėmesys, kad šių pasiūlymų viešąją konsultaciją Bendrovė atliko nuo 2018 m. balandžio 24 d. iki 2018 m. gegužės 24 d.¹

Pažymėtina, kad Komisija 2018 m. lapkričio 28 d. raštu Nr. R2-(RPS)-2584 pakartotinai pateikė Pasiūlymą I ir Pasiūlymą II viešajai konsultacijai². Komisija gavo AB „Lietuvos energijos gamyba“, AB „Energinės skirstymo operatorius“ bei Bendrovės pastabas ir pasiūlymus, o Valstybinė vartotojų teisių ir apsaugos tarnyba ir Lietuvos Respublikos energetikos ministerija informavo, kad pagal kompetenciją pastabų ir pasiūlymų neturi.

Įvertindama viešosios konsultacijos metu gautas suinteresuotų subjektų pastabas, Komisija 2018 m. gruodžio 14 d. raštu Nr. R2-(RPS)-2683 paprašė Bendrovės įvertinti suinteresuotų subjektų ir institucijų pastabas. Komisija 2019 m. vasario 13 d. gavo Bendrovės 2019 m. vasario 13 d. raštu Nr. SD-1434 pateiktą Bendrovės valdybos 2019 m. vasario 6 d. patvirtintą balansavimo paslaugų teikėjams taikytinų nuostatų ir sąlygų pasiūlymą (Balansavimo paslaugų pirkimo–pardavimo sutarties standartinės sąlygos) (toliau – Pasiūlymas I) ir už balansą atsakingoms šalims taikytinų nuostatų ir sąlygų

¹ <http://www.litgrid.eu/index.php/naujienos-ir-ivykiai/naujienos/viesoji-konsultacija-del-standartiniu-salygu-balansavimo-paslaugu-teikejams-ir-uz-balansa-atsakingoms-salims/3900>

² <https://www.regula.lt/Puslapiai/bendra/viesosios-konsultacijos/vykstancios-viesosios-konsultacijos.aspx>

pasiūlymą (Disbalanso pirkimo–pardavimo sutarties standartinės sąlygos) (toliau – Pasiūlymas II). Tai pat Bendrovė pateikė suinteresuotų subjektų ir institucijų pastabų derinimo pažymą (pridedama).

Atkreiptinas dėmesys, kad papildomai į Pasiūlymą I buvo įtrauktos Bendrovės 2018 m. gruodžio 4 d. raštu Nr. SD-5041 pateiktos tretinio aktyviosios galios rezervo užtikrinimo sąlygų nuostatos. Pažymėtina, kad Komisija 2019 m. kovo 7 d. organizavo susitikimą su Bendrovės atstovais, siekdama aptarti Pasiūlymą I ir atitinkamus pakeitimus dėl tretinio aktyviosios galios rezervo paslaugos, kurią siūlytina priskirti balansavimo paslaugai. Taip pat Komisija 2019 m. kovo 25 d. kreipėsi į Energetikos reguliuotojų bendradarbiavimo agentūrą (toliau – Agentūra) su prašymu pateikti nuomonę dėl tretinio aktyviosios galios rezervo užtikrinimo sąlygų atitikties Reglamento 18 straipsnio 1 daliai. Komisija 2019 m. balandžio 26 d. gavo Agentūros pateiktą nuomonę.

Taip pat pažymėtina, kad 2019 m. gegužės 13 d. vyko Komisijos ir Bendrovės atstovų susitikimas, kurio metu pakartotinai buvo aptartas tretinio aktyviosios galios rezervo užtikrinimo sąlygų įtraukimas į Pasiūlymą I. Atsižvelgdama į tai, kad tretinio aktyviosios galios rezervo paslauga įgyvendinant Reglamento reikalavimus turėtų būti sistemiškai įvertinta peržiūrint ir keičiant nacionalinius teisės aktus bei neprieštarauti šiuo metu galiojančių teisės aktų reikalavimams, Komisija 2019 m. gegužės 31 d. raštu Nr. R2-(RPS)-1130 paprašė Bendrovės patikslinti Pasiūlymą I, panaikinant nuostatas, kurios susijusios su tretinio aktyviosios galios rezervo balansavimo paslaugos užtikrinimo sąlygomis.

Pažymėtina, kad Pasiūlymu II pateiktose Disbalanso pirkimo–pardavimo sutarties standartinėse sąlygose: (1) nustatyta tvarka ir sąlygos, kaip rinkos dalyviai ir pardavimo sistemos operatorius vykdys prekybą disbalansu, taip pat numatyti šalių tarpusavio išipareigojimai perkant ir (ar) parduodant disbalansą; (2) numatytos balanso grafikų teikimo, keitimo ir tikslinimo sąlygos; (3) Pasiūlyme II vartojamos sąvokos suderintos su Reglamento reikalavimais:

Standartinėje balansavimo energijos pirkimo–pardavimo sutartyje naudojamos sąvokos ³	Reglamente ir Pasiūlyme II naudojamos sąvokos
Reguliavimas	Balansavimas
Balansavimo elektros energija	Disbalansas
Balansavimo energijos tiekėjas	Už balansą atsakinga šalis
Reguliavimo energijos tiekėjas	Balansavimo paslaugų teikėjas

Atsižvelgdamas į tai, kas išdėstyta, Komisijos Dujų ir elektros departamento Rinkos plėtros ir stebėsenos skyrius siūlo Komisijai pritarianti pateiktam nutarimo projektui.

PRIDEDAMA:

1. Komisijos nutarimo „Dėl už balansą atsakingoms šalims taikytinų nuostatų ir sąlygų pasiūlymo tvirtinimo“ projektas, 26 lapai.

2. Bendrovės 2019 m. sausio 28 d. suinteresuotų subjektų ir institucijų pastabų derinimo pažyma, 3 lapai.

Dujų ir elektros departamento
Rinkos plėtros ir stebėsenos skyriaus patarėjas

Paulius Blažys

³ Suderintos Komisijos 2017 m. gruodžio 14 d. nutarimu Nr. O3E-592 „Dėl Litgrid AB standartinės balansavimo energijos pirkimo–pardavimo sutarties derinimo“.